

Health Manpower Database, MoHS Mail Server နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသို့
ဖြန့်ဝေမည့် Mobile Tablet များတွင် အချက်အလက်များထည့်သွင်းခြင်း
လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပေးရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း အခမ်းအနားတွင်
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်

ရုံးအမှတ်(၄)၊ နေပြည်တော်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၈)ရက်နေ့။

- ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအတွက် တော်တော် အရေးကြီးတဲ့ နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ပါတယ်။ One of the milestones ပါ။
- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ဒီအစည်းအဝေးမှာ ဘာတွေလုပ်နေသလဲ၊ ဘာတွေဆက်လုပ်ဖို့ အစီအစဉ်တွေရှိလဲဆိုတာကိုပြောမှာပါ။ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (စီမံ/ဘဏ္ဍာ) က present လုပ်တဲ့အခါ မေးကြပါ၊ clarify လုပ်ကြပါ။ နောက်ပြီးတော့ suggestion လည်းပေးကြပါ။ Innovative thinking, out-of-the-box thinking နဲ့ ဒါတွေကို ဘယ်လိုပေါင်းလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ပြောကြပါ။ အခုအစည်းအဝေးတက်တဲ့ အထဲမှာ ကွန်ပျူတာကျွမ်းကျင်သူလည်း အများကြီးပါပါတယ်။
- အစည်းအဝေးမှာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောကြပါ။ ဒါထက်ပိုကောင်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာကို ဝင်ပြီးဆွေးနွေးစေချင်ပါတယ်။
- ပထမဆုံးအနေနဲ့ ဒီအစည်းအဝေးကို ဖြစ်မြောက်အောင်လုပ်ပေးတဲ့ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(စီမံ/ဘဏ္ဍာ)နှင့်အဖွဲ့၊ အခြားဦးစီးဌာနမှာရှိတဲ့ computer section, ICT section ကဝန်ထမ်းတွေနဲ့ ဒီဟာကိုဖြစ်မြောက်အောင် data တွေကို provide လုပ်ပေးတဲ့ ဝန်ထမ်းများအားလုံးကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်လို့ ကျွန်တော်ပြောလိုပါတယ်။ ဒီဟာဖြစ်မြောက်လို့ရှိရင် ရှေ့လုပ်ငန်းများဟာ ဒီထက်လွယ်ကူသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အဓိကကတော့ Information and Communication Technology (ICT) ကိုသုံးပြီး e-Government လုပ်ငန်းများအတွက်သုံးရပါမယ်၊ ဒါမှသာလျှင် အခြားနိုင်ငံကို မှီမှာ

ဖြစ်ပါတယ်။ မသုံးဘူးဆိုရင် နောက်အနှစ် (၅၀)ရောက်ရင်လည်း အခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ အနောက်ကို ရောက်နေမှာဖြစ်ပါတယ်။ We have to leapfrog ကျွန်တော်တို့ innovative thinking နဲ့ အကုန်လုံး အသစ်တွေလုပ်ရပါမယ်။ ပြင်စရာရှိရင်ပြင်ပါ။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအခြေအနေတွေ အကုန်လုံးပြောင်းနေတဲ့အတွက် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ လုပ်တဲ့အခါမှာ technical ကျွမ်းကျင်မှု အပိုင်း၊ public health ကျွမ်းကျင်မှုအပိုင်းက technical acumen, public health acumen ကို တက်ဖို့ဆိုတာက real conductive ICT Technology အရမ်းအရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဒါကိုပီပြင်အောင်လုပ်ဖို့ ရှိပါတယ်။

- ဒီအစည်းအဝေးမှာ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(စီမံ/ဘဏ္ဍာ) တို့က အချက် (၃)ချက် ပြောမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပထမအချက်ကတော့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ website, ဒုတိယအချက်က health manpower database နှင့် တတိယအချက်က Tablet တို့ဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီမှာကြည့်တဲ့အခါမှာ ပထမဆုံးကတော့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန website ကိုကြည့်ပါတယ်။ တချို့ဌာနတွေက ဌာနအမည်တောင် မပြောင်းရသေးတာ ရှိနေပါတယ်။ အမြန်ဆုံးလုပ်ဖို့လည်း ကျွန်တော်ပြောထားပြီးပါပြီ။ အမြန်ဆုံးစီစဉ်ပြီး လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဌာနမှာရှိတဲ့ website ကို update လုပ်ပြီး လုပ်တာတွေကို တင်ပြမှာသာ ပြည်သူများကသိမှာပါ။ ဘာကြောင့်ကျွန်တော် ဒီစကားပြောလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများဟာ အလွန်ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်နေကြပါတယ်။ လစာနဲ့အလုပ် မမျှအောင် လုပ်နေကြရပါတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်နေတာ တွေကို ပြည်သူတွေသိဖို့လိုပါတယ်။ မဟုတ်ဘဲ တစ်ချက်လောက်မှားသွားတာကို အကုန် လုံးမှားသွားသလိုဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့က အပြောခံရပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဆရာတို့ ကိုလုပ်ခိုင်းတာပါ။ လုပ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော့် အတွက်မဟုတ်ပါဘူး၊ ဆရာတို့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူများအတွက်ဖြစ်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ website ကို လုပ်တဲ့အခါမှာ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန webpage ကိုလည်း ပြန်ပြင်ဖို့လုပ်နေပါပြီ။ ဒီဟာတွေအကုန်လုံးဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျက်နှာတွေပါ။ ဥပမာ - လူတစ်ယောက်၏မျက်နှာကိုကြည့်ရင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိဖို့

လိုပါတယ်။ ဥပမာ - ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနေရာမှာဆိုရင် ဝန်ကြီးပြောခဲ့တဲ့ speech တွေအကုန်လုံးပါပါမယ်၊ C.V တွေပါမယ်၊ activities အကုန်ပါမယ်။ ဒီ website ကို develop လုပ်တဲ့အခါမှာ ဒီအတိုင်းမလုပ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ရှိသမျှ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့ဌာနချုပ် SEARO, NIH, US FDA အခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ဝန်ကြီးဌာန website တွေ အကုန်ကြည့်ပြီး ဒီဇိုင်းလုပ်ထားပါတယ်။

- Website ရဲ့ဘယ်ဘက် highlight မှာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တွေ အကုန်ပါပါတယ်၊ ကချင်ကိုနှိပ်လိုက်ရင် ကချင်ပြည်နယ်ဦးစီးဌာနက ဘာတွေလုပ်ထားလဲဆိုတာ ဓါတ်ပုံ လေးနဲ့ activity လေးတွေထည့်ပါမယ်၊ ကျန်တဲ့တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တွေကလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ ဒီလိုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် (ဥပမာ - ကျွန်တော်က ကချင်ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး ဆိုရင် မွန်ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး လုပ်ထားတာတွေ ဖွင့်ကြည့်လိုက်ရင် ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးက ဒါလုပ်နေတယ်၊ ကျွန်တော်လည်းဒါလုပ်ရင်ကောင်းမလား) အချင်းချင်း သိလာပါမယ်။ အဲဒီအတွက်ကို ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ website မှာ သပ်သပ်ထည့်ပေးတာပါ။ ဒီမှာဆရာတို့ ဘာထည့်မလဲဆိုတာကို ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (စီမံ/ဘဏ္ဍာ) ကို ပြောပါ။ ထည့်တဲ့အခါမှာ ရက်စွဲထည့်ပေးပါ။ အဓိကကရက်စွဲပါ။ ဒါဟာ အလွန်ကောင်း ပါတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး learning among personal အတုယူတာပေါ့။ ကျန်တာတွေ ကတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ A to Z ဆိုတာရှိပါတယ်။ နှိပ်လိုက်ရင် A ဆိုရင် A နဲ့ဆိုင်တဲ့ subject ၊ B ဆိုရင် B ဆိုင်တဲ့ subject နဲ့ C ဆိုရင် C နဲ့ဆိုင်တဲ့ subject တွေရှိပါမယ်၊ R ဆိုရင် research တွေရော အကုန်ပါပါတယ်။ အဲဒါကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ဝန်ထမ်း တွေက ကြည့်ကြပါ။ ဒါတွေက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ public health acumen ၊ clinical acumen တက်ဖို့ကူညီမှာပါ။ မကြာခင်မှာ finalize လုပ်ပြီးတော့ website တင်ပါမယ်။
- အလားတူစွာပဲ ကျန်တဲ့ဦးစီးဌာနမှာလည်းလုပ်ကြပါ။ လုပ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနမှာ web coordination committee ဆိုတာ ဖွဲ့ဖို့လိုပါတယ်။ web coordination committee မှာ director level တွေအောက်မှာ technical committee လည်းရှိပါတယ်။ Technical committee မှာ ကွန်ပျူတာကျွမ်းကျင်တဲ့ လူရှိမယ်၊ web coordination committee မှာ ဌာနတွေ အားလုံးပါပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ website က အခုထက်ကောင်းအောင်လုပ်မယ်ဆိုရင်လုပ်ပါ။ policy ၊ strategy ၊ ideas တွေပေးမယ်၊ လုပ်မှာက technical committee တွေက လုပ်မှာပါ။ ဌာနတွေမှာက

ကွန်ပျူတာကျွမ်းကျင်တဲ့ လူတွေရှိပါတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့တွေက လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒါကိုလုပ်မှသာလျှင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနက အလုပ်လုပ်နေတာ ဘယ်လောက်ကောင်းလဲ၊ ဘာတွေလုပ်နေလဲဆိုတာ ပြည်သူများသိနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- အဲဒီတော့ ပထမဆုံး အဲဒါမလုပ်ခင် မိမိတို့ဌာနအလိုက် အခုရှိနေတဲ့ webpage တွေကို quick review and update လုပ်လိုက်ပါ။ တစ်ခါတည်း ပြောင်းလို့ရရင်ပြောင်းပါ။ မရရင် update လုပ်ပါ။
- Webpage ရဲ့ principle ကတော့ လွယ်ကူစွာရှာဖွေနိုင်ရမယ်၊ ရှင်းလင်းစွာ မြင်နိုင်ရမယ်၊ ပြည့်စုံစွာဖော်ပြနိုင်ရမယ်။ အဲဒီ (၃)ခုကို principle လုပ်ပြီးတော့ webpage တွေကို ဒီဇိုင်းလုပ်ပါ။ ဝန်ကြီးဌာန first page ဖြစ်တဲ့ home page မှာ ဦးစီးဌာနတွေအကုန်လုံးပါပါတယ်။ ဦးစီးဌာနတစ်ခုစီကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်ရင် သူ့ဦးစီးနဲ့သက်ဆိုင်တာ အကုန်သိပါမယ်။ အဲဒီလိုမျိုးကို ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော့်တို့ရဲ့ မျက်နှာဖုံးဖြစ်တဲ့ အတွက် အရမ်းအရေးကြီးပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက် အလားတူစွာပဲ တက္ကသိုလ် (၁၆)ခုရဲ့ prospectus ကို update လုပ်စေချင်ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားက တက္ကသိုလ်တွေမှာဆိုလို့ရှိရင် prospectus ကို ကြည့်လိုက်တာနဲ့ အကုန်သိပါတယ်။ faculty member တွေက ဘယ်သူရှိတယ်၊ course တွေက ဘာတွေရှိတယ်၊ ဘာဘွဲ့တွေပေးတယ်၊ အကုန်ပါပါတယ်။ အဲဒါတွေကို လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဆရာတို့ ပါမောက္ခချုပ်အချင်းချင်းညှိပြီး generic format တင်ပြပါ။ ပါမောက္ခချုပ်တွေက ဝေဖန်သုံးပြီးတော့ generic format ကိုပေးပါ။ generic format ရဲ့ prospectus တစ်ခုမှာ အနည်းဆုံး ပါသင့်တဲ့အချက်တွေထည့်ပါ။ သူနာပြုနဲ့ပတ်သက်တာတွေ၊ Med Tech နဲ့ပတ်သက်တာတွေ မပါသေးရင် နောက်ထပ်ထည့်ပါ။ Hard copy ထားသလို ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ website မှာလည်း တင်ထားလိုက်ပါ။
- အခုဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက ဆေးတက္ကသိုလ်တွေမှာ နီပေါနိုင်ငံက ကျောင်းသားတွေတက်ချင်နေတယ်။ ဘူတန်နိုင်ငံကလည်း တက်ချင်ကြတယ်။ FETP course တွေကိုလည်း ပီပြင်အောင်လုပ်ရင် အနီးအနားနိုင်ငံက short course တွေကိုတက်ဖို့ အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။ လာရောက်တက်ဖို့/မတက်ဖို့ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆေးတက္ကသိုလ်မှာ

ရှိတဲ့ website ကိုဝင်ကြည့်လိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ကို အထင်ကြီးသွားမယ်၊ ကျန်းမာရေး နှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှာ ဒါတွေ၊ ဒါတွေရှိပါလားဆိုပြီး သူတို့က သိသွားမှာပါ။ အဲဒါ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့က exemplary ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒါလေးကိုလုပ်စေချင်ပါတယ်။ အခုကွန်ပျူတာတွေ အများကြီးထပ်ဝယ်နေပါတယ်၊ မိမိရှေ့မှာရှိတဲ့ ကွန်ပျူတာမှာ CEU, EPI စတာတွေကို ကြည့်နိုင်ပါတယ်။

- မိမိတို့ရဲ့ information ကို systematically compartmentalize ဖြစ်အောင်ထား ရပါမယ်။ ဖွင့်ကြည့်လိုက်တာနဲ့ အကုန်သိပါမယ်၊ All will be on the same boat အကုန်လုံးသိပါမယ်။ အဲဒီမှာပါတဲ့ data တွေထည့်ပေးပါ။ အဲဒီမှာပါလို့ရှိရင် updated ထည့်ပေးပါ။ compartmentalize ဆိုတာကတော့ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး တစ်ယောက်၏ ကွန်ပျူတာထဲမှာ သူတိုင်းနဲ့ ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ Township wise data တွေရှိပါတယ်။ အဲဒီ data တွေက ဘာရှိလဲဆိုရင် web coordination committee မှာ ညှိပြီးလုပ်ပေးပါမယ်။ ဆိုလိုတာက တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးတွေက အေးအေး ဆေးဆေး သူစားပွဲပေါ်မှာတင်ပြီး ဖွင့်ကြည့်လိုက်ရင်သိပါပြီ၊ ဘယ်မြို့နယ်မှာ ဘာဖြစ်နေ လဲ၊ အဲလိုဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့ ရေရှည်အတွက် လုပ်ရပါမယ်။
- အရေးကြီးဆုံးကတော့ basic format နဲ့ framework ရပြီး ထပ်ဖြည့်ဖို့က လွယ်ပါတယ်။ Basic format လုပ်တာက အကုန်လုံးတူဖို့လိုပါတယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး တွေနဲ့ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (စီမံ/ဘဏ္ဍာ) တို့အဖွဲ့နဲ့ တိုင်ပင်ပါ။ သူတို့လိုချင်တဲ့ framework ကို ဖြည့်ပေးပါ။ တစ်ချို့ဟာတွေ update အကုန်မှာပါ။
- နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်ပြောတဲ့ မိန့်ခွန်းတွေက ကျွန်တော့်ဘာသာရေးတာပါ။ အဲဒီမှာ action point တွေ အများကြီးပါပါတယ်။ လုပ်သင့်တာတွေကို point တွေနဲ့ ရေးထားတဲ့အတွက် မိန့်ခွန်းတွေကိုလည်း ဖတ်စေချင်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက် ဆေးရုံတိုင်းမှာ OPD မှာလုပ်တဲ့ register တွေကို စာအုပ်မလုပ်တော့ဘဲ ကွန်ပျူတာနဲ့ register လုပ်ဖို့ လုပ်ထားပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို basic ကအစ ကွန်ပျူတာသင်တန်းပေးနိုင်ဖို့ကို ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(စီမံ/ဘဏ္ဍာ) က စီစဉ်ပေးပါ။ ကွန်ပျူတာအသင်းကို အကူ အညီတောင်းရင် တောင်းပါ။

- ဒါတွေ လုပ်လိုက်လို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ will be less stressful. ဥပမာ - ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာန) ဟာ ဒီနှစ်မှာ post graduate တွေ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာ ဘယ်နှစ်ယောက်ထွက်မယ်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာ ဘယ်နှစ်ယောက်ထွက်မယ်ဆိုတာကို အလွယ်တကူသိနိုင်ပါတယ်။
- အထူးသဖြင့် ဒီ system မှာ အကျိုးရှိမှာက planning မှာ very realistic ဖြစ်လာမယ်၊ လောလောဆယ် မှန်းပြီးလုပ်နေရတာဆိုတော့ ဆေးဝယ်တာကအစ မှန်းပြီးလုပ်နေရတယ်။ အခုဆိုရင် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရေး) တို့ လုပ်နေပါတယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ (၄)နှစ်အတွင်းမှာ ဒီဆေးရုံတစ်ရုံသည် each and every item မှာ ဘယ်လောက်ဝယ်ထားတယ်ဆိုတဲ့ average ကိုသိပါမယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်ဆေးရုံမှာ Tetracycline ကို average က ဘယ်နှလုံးဝယ်ထားလဲ ဆိုတာကိုသိမယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်ကဘယ်လောက်လဲ၊ မွန်ပြည်နယ်က ဘယ်လောက်ဝယ်ထားလဲဆိုတာ တစ်ခါတည်းစုပြီး ဝယ်လိုက်ရင်ပြီးပါပြီ။ အရင်လက်ကျန်ကိုကြည့်လိုက်ရင် ဘယ်လောက်ဝယ်ထားတာကို သိတဲ့အခါကျတော့ ပိုက်ဆံက အလေအလွင့်မဖြစ်တော့ပါဘူး။ ကင်ဆာဆေးတို့ တခြား လိုအပ်တဲ့ဆေးတွေအတွက် ပိုက်ဆံတွေ ပိုထွက်လာပါမယ်၊ ဒီ computer system သာပြီးရင် ဆရာတို့အကျိုးရှိပါမယ်။ ဒီလို computer system မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဆရာတို့ အရမ်းလည်းပင်ပန်းပါတယ်။
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးတွေကလည်း သူ့ data ကိုကြည့်လိုက်ရင် သိပါပြီ၊ ဥပမာ - TB ဖြစ်ဖြစ်၊ Malaria ဖြစ်ဖြစ်၊ HIV ဖြစ်ဖြစ် ကြည့်လိုက်ရင် ဒီမြို့နယ်ကတော့ အရမ်းများနေပြီ၊ အဲဒါဆိုရင် စီမံချက်မန်နေဂျာတွေကို လာကြည့်ဖို့ပြောလိုရပါပြီ။ ဒါတွေ ကိုသိလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ work efficiency ကတက်လာပါမယ်။ work efficiency တက်လာတဲ့အပြင် ကျွန်တော်တို့မှာ stress က လုံးဝမရှိတော့ပါဘူး။
- နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့မှာ clinical domain, public health domain တွေရှိတဲ့ အခါကျတော့ public health domain ကောင်းဖို့ကို data information က crucial ပဲ လုပ်ရပါမယ်၊ ဒါမှမရှိရင် ကျွန်တော်တို့က (၁)သိန်းဖိုးထည့်တာက (၁)သောင်းဖိုး လောက်ပဲ ပြန်ရပါတယ်။ Stress လည်းများတယ်၊ အဲဒါကြောင့် data information ဟာ power ပါပဲ၊ ဌာနတိုင်းမှာ ICT unit တွေရှိပါတယ်။ အဲဒီ ICT unit ကို ဘယ်လိုအားဖြည့်

မလဲ၊ ကျွန်တော်တို့လည်းပံ့ပိုးပါမယ်။ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(စီမံ/ဘဏ္ဍာ) တို့က holistic review of all the ICT unit each and every department လုပ်ပါ။ ဒီ unit တွေ strong ဖြစ်မှ ကျွန်တော်တို့က အောင်မြင်ပါမယ်။ ဆရာတို့အနေနဲ့ကြည့်ပါ။ ဒါကို ဒီလုပ်မှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ action က dynamic ဖြစ်လာမှာပါ။

- နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်ဝန်ကြီး မဖြစ်ခင်ကတည်းက ယခင်ဝန်ကြီးတွေကို computerized, HRH system ကိုလုပ်ဖို့ အကြံပေးခဲ့ပါတယ်။ အခုတော့ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (စီမံ/ဘဏ္ဍာ)တို့ စလုပ်နေပါပြီ။ အသေးစိတ်ကိုတော့ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (စီမံ/ဘဏ္ဍာ)က ပြောပြမှာပါ။
- HRH data base ရပြီဆိုရင် ရာထူးတိုး၊ အပြောင်းအရွှေ့ကိစ္စတွေ လုပ်တဲ့အခါမှာလည်း systematically ဖြစ်သွားပါမယ်။ လူဘယ်လောက် မွေးထုတ်ရမယ်ဆိုတာလည်း အကုန် သိမယ်။ ဘယ်ဘာသာရပ်မှာ post graduate ကို ပိုခေါ်ရမလဲ၊ သိမယ်။ ဘယ်ဘာသာ ရပ်မှာ လျော့ခေါ်ရမလဲ၊ အဲဒါတွေကိုသိတဲ့အပြင် ဒါတွေက cross reference လုပ်ရ မလဲဆိုရင် လောလောဆယ် population destiny, area-wise disease pattern, number of hospital, အဲဒါနဲ့ cross reference လုပ်ပြီးတော့ production ကို အဲလို လုပ်ရပါမယ်။ အခု HRH planning က အဲဒီအပိုင်းကိုမကြည့်ဘဲနဲ့ HRH ရှိ/ မရှိလားကိုပဲ ပြန်လုပ်နေရပါတယ်။ HRH planning must be based on the population destiny လိုမယ်၊ size of the area လိုမယ်၊ different types of pattern တွေကြည့်ပြီးမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့က HRH ကိုလုပ်ရပါမယ်။ Training မှာကအစ ရောဂါ (A) မှာ အဖြစ် များတယ်ဆိုရင် ရောဂါ (A)နဲ့ပတ်သက်တဲ့ training တွေကို လုပ်ပေးရမယ်။ ဆိုလိုတာက ပိုက်ဆံကို အကျိုးရှိစွာသုံးတယ်ဆိုတဲ့သဘော ဖြစ်သွားတာပေါ့။ အဲဒါကြောင့် စာရင်း ဇယားသည် ဘယ်လိုအရေးကြီးတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် ပြောခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က ဆရာတို့အားလုံးသိတဲ့အတိုင်း mobile tablet တွေ ပေးမယ်ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့ဝယ်ထားတာ (၂၀၁၇-၂၀၁၈)ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ (၁,၉၁၇)လုံး ဝယ်ထားပြီး၊ (၂၀၁၈-၂၀၁၉)ဘဏ္ဍာနှစ် (၆)လမှာ ၇ လက်မရှိတဲ့ tablet (၁၀,၃၆၀)လုံး နှင့် ၈ လက်မ (၁၂၀၀)လုံး ဝယ်ဖို့တင်ဒါခေါ်မယ်။ ပိုက်ဆံလည်း ရှိပါတယ်။ ၈ လက်မ (၁၂၀၀)ကတော့ SMO (၇၃၀)နဲ့ TMO (၃၃၀)ကို စပေးမယ်။ (၂၀၁၈-၂၀၁၉)မှာတော့

ခုတင် (၁၀၀)ဆေးရုံနဲ့ ခုတင် (၂၀၀)က ဆရာဝန်တွေကို ပေးဖို့လုပ်ထားပါတယ်။ ဒါက တော့ အများကြီးအကျိုးရှိပါတယ်။ ဥပမာအနေနဲ့ပြောပါမယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့လက clinical professor, ဌာနမှူးတွေနဲ့ အစည်းအဝေးလုပ်တဲ့အခါမှာ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ခု topic တွေ lecture တွေ အများကြီးရောက်နေပြီ။ ဥပမာ - Rheumatologist သူ့လူနာကပြောတယ်။ follow up လာမပြန်နိုင်ပါဘူး၊ ရန်ကုန်ကိုလာပြမယ်ဆိုရင် ပိုက်ဆံပိုတဲ့အတွက် အခု mobile tablet ကိုသုံးလိုက်ရင် လူနာနေတဲ့ မြို့နယ်ကဆရာဝန်နဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ပြောမယ်။ အဲဒီအခါမှာ လူနာရဲ့ symptom တွေသာရှိမယ်။ ဆေးတွေရဲ့ dose follow up မှာသက်သာလား၊ ပြောမယ်ဆိုရင် လူနာလည်း ပိုက်ဆံကုန်သက်သာတဲ့အပြင် သူက နေတဲ့ဆရာဝန်ကလည်း automatically trained ပညာရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်း ဆိုလိုရှိရင် ဒေါက်တာရဲမြနဲ့ တိုင်ပင်ထားပါတယ်။ CME နဲ့ CPD ကို ဒါနဲ့ပဲ သွားတော့မှာပါ။ အဲဒါလည်း သူတို့လုပ်နေပါတယ်။ အဲဒါက ၂၀၁၉ လောက်ဖြစ်မယ် ထင်ပါတယ်။

- ဒီ CPD, CME ကို electronically လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ ကွန်ပျူတာအသင်းက အကုန်ပံ့ပိုးပေးမှာပါ။ ကွန်ပျူတာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ နဲ့ပြောပြီးပါပြီ။ training တွေခေါ်ရင် လာတက်ရတဲ့လူတွေလည်း အလုပ်ပျက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ပိုက်ဆံကုန်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်း mobile tablet တွေနဲ့အကုန်လုပ်မှာပါ။ အကုန်ပေးမှာပါ။ Mobile tablet ဝယ်တဲ့အခါမှာတော့ high capacity များများနဲ့ efficiency ဖြစ်တာပဲ ဝယ်စေချင်ပါတယ်။ ပိုက်ဆံရှိရင်တော့ တစ်ခါတည်း အကောင်းဝယ်လိုက်ရင် အကြာကြီးခံပါတယ်။
- ဆိုလိုတာက mobile tablet တွေကိုပေးထားမယ်ဆိုရှိရင် အခု အစည်းအဝေးတက်လာတဲ့ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးတွေ၊ public health professional အားလုံးက ရှိသမျှလူတွေအားလုံးနဲ့ umbilical cord နဲ့ ချိတ်ထားသလိုမျိုးဖြစ်မယ်။ ဥပမာ - ကျွန်တော်က midwives တွေအားလုံးကို တစ်ခုခုပြောချင်တယ်ဆိုရင် တစ်ချက်ပဲနှိပ်လိုက်ရင် that message will reach all the midwives, PHS I,II အကုန်ပါပါတယ်။
- ဆိုလိုတာက ကျွန်တော်တို့က umbilical cord နဲ့ attached လုပ်ထားသလိုဖြစ်နေတာပေါ့။ သူတို့လည်း ဒါကိုကြည့်ပြီးတော့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ website ကို ဝင်ကြည့်မှာပါ။ မဟုတ်လို့ရှိရင် midwife တစ်ယောက်က ဘာမှမရှိရှာဘူး။

တောထဲ အင်တာနက်လိုင်းရရင် ဖွင့်ကြည့်လို့ရပါတယ်။ offline နဲ့လည်း ကြည့်လို့ရပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ SOP, Guideline အကုန်ပါပါတယ်။

- နောက်ပိုင်းကျရင် ဒါတင်မကပါဘူး ကျွန်တော်ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုရင် indent form တွေကိုလည်း electronic transmission လုပ်မယ်။ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးမှာလည်း Lab ကို လုပ်ဖို့ရှိပါတယ်။ Lab ကို တစ်ခုတည်းလုပ်ဖို့ စဉ်းစားနေပါတယ်။ အခုက အနောက်ပိုင်း ဆေးရုံမှာတစ်ခု၊ CWH မှာတစ်ခု စသည်ဖြင့် အကုန်လုံးပျံ့နေပါတယ်။ နောက်ပိုင်း တစ်နေရာတည်းလုပ်ဖို့ စဉ်းစားနေပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် တစ်နေရာ (သို့မဟုတ်) နှစ် နေရာလောက်မှာပဲ ထားပါမယ်။ sample တွေတော့ အဲဒီနေရာတွေပို့ရမယ်၊ result တွေ ကို electronically transmit လုပ်မယ်။ Lab result ပေးတဲ့ form တွေလည်း ပြင်ခိုင်း ထားပါတယ်။ ထိုင်းတင်မကပါဘူး၊ အမေရိကက form ပုံစံတွေကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော် တို့ ပြန်လုပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်က mobile tablet ရှိခြင်းအားဖြင့် ဗဟိုမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတဲ့ သူတွေနဲ့ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးတွေ real time basic နဲ့သိနေ၊ ချိတ်နေမယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ work efficiency က အရမ်းတက်လာမှာပါ။
- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ အပြောနဲ့မဖြစ်စေချင်ပါဘူး၊ အလုပ်နဲ့စပြီး သက်သေပြနေ ပါပြီ။ နောက်ပြီး email address က MoHS email address ဆိုတော့ တော်တော်ဂုဏ် ရှိပါတယ်။ အခုလိုလုပ်ထားတာ တော်တော်လေးကောင်းပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီ system ကြီးက တကယ့်တကယ် full fledged ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လုပ်ငန်းသည် very much cost effective, very much cost efficient, less stress ဖြစ်မယ်။ အဓိကတော့ ဒါကို ဖြစ်မြောက်အောင်လုပ်ပေးတဲ့အဖွဲ့ကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဆရာတို့ အနေနဲ့ဆက်ပြီးတော့ ဒီအဖွဲ့ကို ပံ့ပိုးပေးပါ။ ဒီအဖွဲ့ကိုလည်း လူဦးရေပိုများအောင် အားလုံး ဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမြဲတမ်းအတွင်းတို့က စဉ်းစားပေးပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အားလုံး ဝိုင်းဝန်းစုပေါင်းပြီး ပံ့ပိုးပေးပါ။ ဒီလိုလုပ်မှ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ efficiency, effectiveness နဲ့ image က ယခုထက်ပိုကောင်းမှာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်းစာရင်း -

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး၊
- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊
- ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊
- တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)